

NVB Sector Standaard

Automotive

Context

Inleiding

De automotive sector kent een grote diversiteit aan ondernemingen en activiteiten. Ondernemers in de automotive sector kunnen tegen problemen aanlopen bij het openen en aanhouden van een bankrekening, vanwege potentiële risico's die in verband worden gebracht met deze sector. Bonafide klanten in de automotive sector moeten toegang tot het betalingsverkeer kunnen krijgen waarbij overcompliance en onnodige de-risking moeten worden voorkomen.

Voor deze Sector Standaard is de automotive sector als volgt gedefinieerd: de sector omvat alle activiteiten waarbij er bedrijfsmatig, of in een omvang dat zij bedrijfsmatig is, tegen betaling (schade)auto's, vrachtwagens, aanhangwagens of werkvoertuigen worden ingekocht en verkocht. Deze activiteiten kunnen zowel groothandel als retail betreffen. Schadeherstelbedrijven, auto-bedrijven met uitsluitend werkplaatsactiviteiten en verhuurbedrijven zijn niet in scope van deze Sector Standaard.

Financiële instellingen, zoals banken, betaalinstellingen en levensverzekeraars hebben een belangrijke rol als poortwachter binnen het financiële systeem. In de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) worden de verantwoordelijkheden en de wettelijke verplichtingen van poortwachters beschreven om

misbruik van het financiële systeem voor witwassen en terrorismefinanciering te voorkomen. Op hoofdlijnen omvatten deze het klantonderzoek (Client Due Diligence; hierna: CDD) de voortdurende controle en het melden van ongebruikelijke transacties.

De laatste jaren zijn omvangrijke (inter)nationale fraude- en witwasconstructies blootgelegd waarbij de automotive sector is misbruikt. BPM/BTW carrousel fraude, fraude met margeregeling en schadeherstel, strippen en helen van auto's en auto-onderdelen zijn enkele voorbeelden waar de sector mee te maken heeft. Daarnaast heeft de automotive sector zich in het verleden bewust en onbewust geleend voor het witwassen van crimineel verkregen vermogen [1]. De (internationale) in- en verkoop van auto's leent zich hiervoor doordat prijzen variëren, een voertuig snel verhandeld en verplaatst kan worden en – in sommige gevallen – de transactie in contanten kan plaatsvinden.

Bij ondernemingen en/of sectoren met een relatief hoog volume contante geldstromen moeten banken verscherpt klantonderzoek doen, om de risico's te beoordelen. In deze context is het van belang op te merken dat veel contanten enkel een indicator zijn van een hoger risico wanneer het niet duidelijk is waar dit geld vandaan komt of waar het aan wordt uitgegeven. Lang bestond het beeld dat de automotive sector cashintensief is, maar uit onderzoek door het Financieel Expertise Centrum

(FEC) en de private partners [2] blijkt dat niet het geval te zijn. [3]

Uit de analyses ten behoeve van dat rapport, blijkt dat contante betalingen in de automotive sector minder gebruikelijk zijn dan werd aangenomen:

- 50-80% van de groothandelaren en retailers stort in het geheel geen contant geld.
- 10-15% van de omzet in contanten is gebruikelijk voor groothandelaren en retailers die contant geld accepteren.
- Een kleine groep groothandelaren en retailers accepteert grote hoeveelheden contant geld en genereert hiermee een vertekend beeld.
- Bij 80% van de groothandelaren en retailers werden over de onderzoeksperiode geen stortingen van €500 coupures waargenomen.

1 <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR698215/1>
https://www.rijswijk.nl/sites/default/files/2023-04/aanwijzingsbesluit_automotive_rijswijk.pdf

2 Het Financieel Expertise Centrum (FEC) is een samenwerkingsverband van publieke partijen met een toezicht-, controle-, vervolgings- of opsporingstaak met het doel de integriteit van het financiële systeem te versterken (<https://www.fec-partners.nl>). In het FEC PPS (Publiek Private Samenwerking) participeren tevens banken.

3 <https://www.fec-partners.nl/media/uwblsl12/tbml-automotive-presentatie-resultaten.pdf>

Wanneer een zakelijke relatie of transactie een hoger risico op witwassen of terrorismefinanciering met zich meebrengt, vereist artikel 8 lid 1 van de Wwft van banken dat zij verscherpt klantonderzoek (Enhanced Due Diligence; hierna: EDD) uitvoeren. De uitvoering van deze EDD-maatregelen kan impact hebben op de klant, bijvoorbeeld doordat er met regelmaat en herhaaldelijk informatie- en documentatieverzoeken aan de klant worden gedaan. Wanneer het klantonderzoek niet kan worden afgerond, of mogelijke risico's op witwassen of terrorismefinanciering onvoldoende kunnen worden beperkt, kan dit leiden tot beperkte toegang tot financiële diensten, het blokkeren van rekeningen of zelfs tot het beëindigen van de bancaire relatie. Het beëindigen van de bancaire relatie heeft een grote impact op klanten. Banken dienen daarom zorgvuldig en duidelijk te communiceren tijdens het (verscherpt) Wwft-klantonderzoek, uitvragen van informatie en in offboarding trajecten. Zodat het voor klanten helder is wat er van hen wordt gevraagd en waarom.

Het is van belang om rekening te houden met branche specifieke kenmerken. Bijvoorbeeld, in de internationale groothandel ligt het aandeel contante betalingen doorgaans hoger en maakt nog steeds een structureel onderdeel uit van die handel. Bij schadevoertuigen komen contante transacties vaker voor dan bij niet-schadevoertuigen. Dit heeft tot gevolg dat in deze branche meer dan gemiddeld vragen over het gebruik van cash zullen worden gesteld.

Het is dan ook van het grootste belang dat de risicobeoordeling van de klant proportioneel wordt uitgevoerd ten aanzien van de geïdentificeerde risico's op witwassen en terrorismefinanciering en dat er rekening wordt gehouden met de specifieke omstandigheden van de zakelijke relatie of de transactie. Het hanteren van een risicogebaseerde aanpak stelt banken in staat de mate en diepgang van hun klantonderzoek aan te passen aan de geïdentificeerde risico's. Aanvullende informatie of bewijsstukken hoeven vervolgens alleen te worden opgevraagd wanneer deze de potentiële risico's beter in beeld kunnen brengen of kunnen verlagen. Hiermee kan een effectief evenwicht worden bereikt tussen het beheersen van risico's op witwassen en financieren van terrorisme en het borgen van toegang tot het betalingsverkeer.

Om te zorgen voor een proportionele en risicogebaseerde aanpak, dienen banken onderscheid te maken tussen risico's die verband houden met de automotive sector als geheel en risico's van een individuele klant. Ten behoeve van een adequaat klantonderzoek is het noodzakelijk om de risico's van iedere individuele klant in de volledige context te beoordelen.

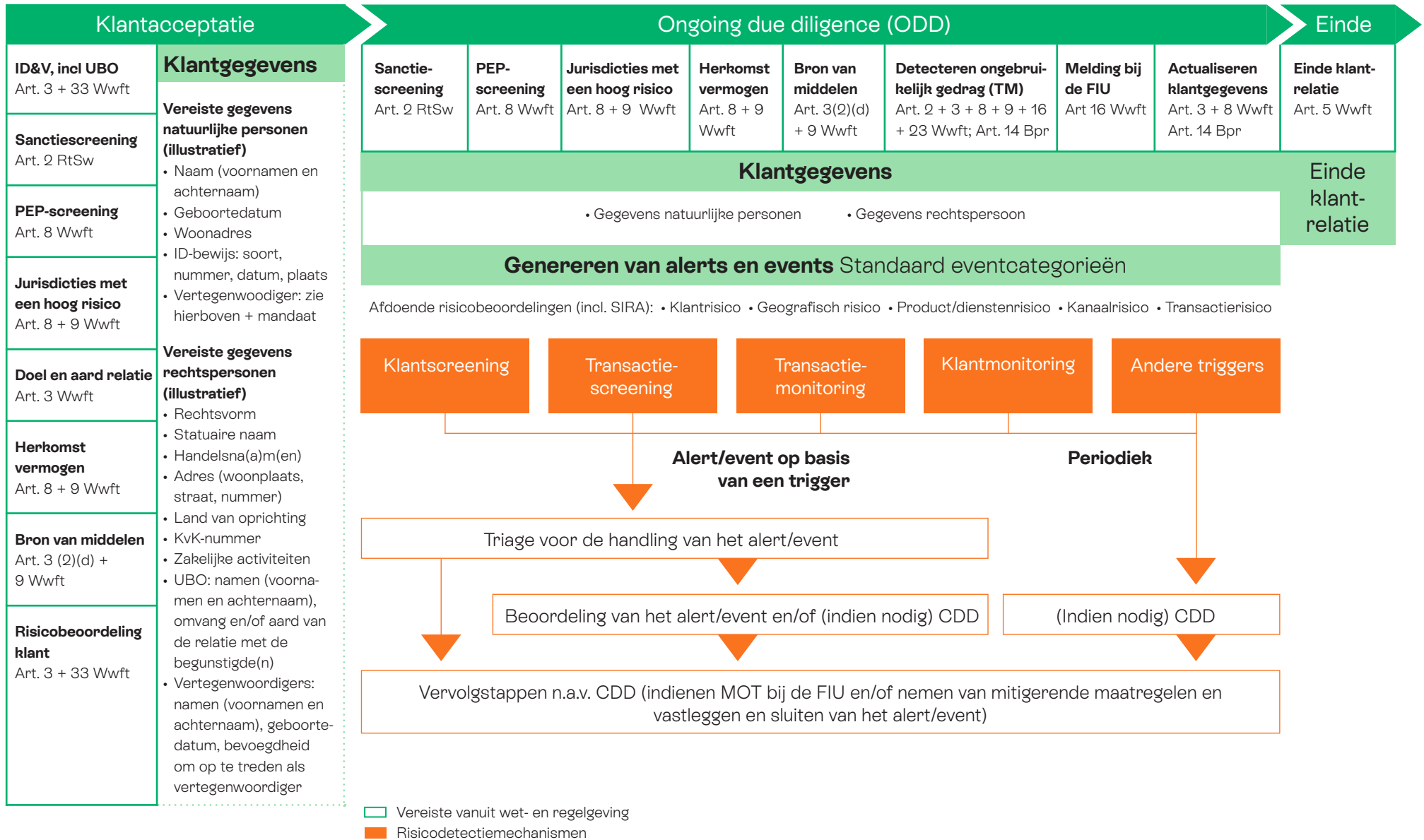
In deze NVB Sector Standaard wordt de Nederlandse risicogebaseerde aanpak voor banken beschreven voor implementatie van het verplichte klantonderzoek naar verschillende risicofactoren bij klanten in de automotive sector.

De positionering binnen het Financial Crime Framework

Voor alle klanten van banken moet klantonderzoek worden uitgevoerd om de klantrisico's te beoordelen, ook voor klanten die actief zijn in de automotive sector. Alleen als er bij een zakelijke relatie of transactie sprake is van een hoger risico op witwassen of terrorismefinanciering moeten er EDD-maatregelen worden uitgevoerd om de risico's van de individuele klant te beperken. De NVB Sector Standaard draagt bij aan de risicogebaseerde benadering van het klantonderzoek waarbij geldt: 'meer waar nodig, minder waar het kan'.

Financial Crime Framework

Risicogebaseerd

NVB Sector Standaard

1 NVB Sector Standaard

Voor zowel de banken als voor de automotive sector is het belangrijk dat risico's adequaat worden beoordeeld en indien nodig beperkt. Voor beide partijen is risicobewustzijn een belangrijk uitgangspunt voor een proportionele, risico-gebaseerde aanpak. Wanneer er een risico wordt vastgesteld, moeten maatregelen gericht zijn op dat specifieke risico, rekening houdend met het doel van de wetgeving en context van de sector.

1.1 Risicofactoren

In de tabel op de volgende pagina staan de kenmerken en het klantgedrag beschreven die door banken als risicoverlagende of risicoverhogende factoren kunnen worden beschouwd bij de risico-beoordeling van een klant in de automotive sector. Deze informatie is ook bedoeld om ondernemers in de automotive sector meer inzicht te bieden in de relevante risicofactoren en draagt bij aan een groter bewustzijn om risico's te beperken.

Deze risicoverlagende en risicoverhogende factoren staan niet op zichzelf en moeten worden beoordeeld in de volledige context van de klant. De risicoclassificatie kan dan ook niet uitsluitend worden bepaald op basis van de aanwezigheid van een enkele risicofactor. In het geval van risicoverhogende factoren, hebben klanten altijd de

mogelijkheid om relevante informatie en documentatie aan te leveren om de context van specifieke kenmerken of gedrag toe te lichten. De risicoclassificatie van de klant is daarnaast afhankelijk van het beleid, de risicobereidheid en de integriteitsrisicobeoordeling van de individuele bank.

De risicofactoren zoals benoemd in de tabel op de volgende pagina zijn van toepassing op groot-handel en retail klanten in de automotive sector. Let wel, aanvullend op deze risicofactoren zijn er specifieke aandachtspunten voor de groep klanten die inter-nationaal actief zijn.

1.2 (Internationale) groothandel

Voor ondernemers actief in de (internationale) groothandel zijn er aanvullende factoren.

- 1 Klant in de automotive sector voert zelf onderzoek uit naar handelspartners of maakt gebruik van een professionele partij om dat onderzoek uit te voeren.
- 2 Klant beschikt over sanctiebeleid en deelt dat met de bank.
- 3 Teruggave BPM en/of btw.
 - a *Teruggave BPM*
Eventuele rest-BPM, die nog op een voertuig zit wordt bij export van een voertuig teruggegeven. Deze rest-BPM wordt door

exporterende bedrijven teruggevraagd. De ondernemer moet aan diverse Wwft-verplichtingen voldoen en staat onder toezicht voor de naleving daarvan.

b *Teruggave btw*

Bij een btw-voertuig is de btw voor kosten van de volgende koper. Dit kan aantrekkelijk zijn voor zakelijke klanten, omdat zij de btw terug mogen vorderen bij de Belastingdienst. Grote aantallen ingekochte btw-voertuigen (met verlegde BTW op nul-tarief) verkocht voor export binnen de EU (ICL-levering) of buiten de EU leveren een hoge teruggave op. Daardoor is het mogelijk dat een ondernemer een hoge omzet heeft, maar slechts weinig btw hoeft af te dragen.

1.3 Informatie en documentatie

Bij het aangaan van een zakelijke relatie met een ondernemer in de automotive sector, dragen de volgende informatie en documentatie bij aan een adequate risicobeoordeling en verantwoording van effectieve risicoverlagende maatregelen. Deze lijst is niet uitputtend.

- Lidmaatschap van een brancheorganisatie (bijvoorbeeld: BOVAG, VSV, T&TN).
- Governance en organisatiestructuur, waaronder UBOs, organogrammen, toelichting op de organisatiestructuur, aantal werknemers,

Risicofactoren	Risicoverlagend	Risicoverhogend
Governance	<ul style="list-style-type: none"> Klant heeft eigen KYC/CDD beleid en procedures en deelt deze met de bank Klant in de automotive sector voert zelf onderzoek uit naar handelspartners of maakt gebruik van een professionele partij om het onderzoek uit te voeren Duidelijke organisatiestructuur passend bij de aard en omvang van de onderneming Klant heeft Raad van Commissarissen of Raad van Toezicht 	<ul style="list-style-type: none"> Klant lijkt niet bekend met de Wwft meldingsplicht Veelvuldig wisselen van (branchevreemde) bestuurders en/of handelingsbevoegden binnen dezelfde onderneming Niet ingezetenen zonder binding met Nederland richten in Nederland een autobedrijf op
Transparantie	<ul style="list-style-type: none"> Volledig transparante aandeelhouders- en zeggenschap structuur Heldere en transparante organisatiestructuur Publicatie van financiële jaarrekeningen Klant committeert zich (waar mogelijk) aan proactieve en transparante communicatie n.a.v. actuele en impactvolle onderzoeken gerelateerd aan Wwft door overheidsinstanties 	<ul style="list-style-type: none"> Achtergrond van bestuurder(s) en/of aandeelhouder(s) sluit niet aan, wanneer relevant, bij aard en omvang van de bedrijfsactiviteit Complexe of niet transparante organisatiestructuur Bestuurder en/of aandeelhouder stelt meteen een gevolmachtigde aan om voor hem/haar te handelen Gevolmachtigde opereert voor verschillende autobedrijven
Reputatie	<ul style="list-style-type: none"> Informatie over de onderneming is goed vindbaar op het internet Geen relevante adverse media gerelateerd aan financiële economische criminaliteit 	<ul style="list-style-type: none"> Onderneming en/of bestuurder is eerder betrokken geweest bij bedrijfsbeëindiging ten gevolge van faillissement of turboliquidatie
Funding/ startkapitaal	<ul style="list-style-type: none"> Het startkapitaal is herleidbaar naar vermogen, investering of lening, en verifieerbaar 	<ul style="list-style-type: none"> Startkapitaal staat niet in verhouding tot transacties die plaatsvinden bij de start van de onderneming Recent opgerichte ondernemingen kopen direct in voor hoge bedragen waarbij de bron van middelen onduidelijk is
Geografie	<ul style="list-style-type: none"> Netwerk van handelspartners in landen die niet voorkomen op de hoog risico landenlijsten van de EC en FATF 	<ul style="list-style-type: none"> Grootte, afwezigheid dan wel ongebruikelijke bedrijfslocatie past niet bij de omzet en de activiteiten Veelvuldig wisselen van bedrijfsexploitatie-adressen Handelspartners in hoog risico landen
Transacties	<ul style="list-style-type: none"> Rekeninggebruik vertoont betalingen die verband houden met de bedrijfsactiviteiten Geen tot nauwelijks contante betalingen, rekening houdend met de branche specifieke kenmerken van de klant Geen of gelimiteerde geldstortingen en -opnames op de rekening, rekening houdend met de branche specifieke kenmerken van de klant 	<ul style="list-style-type: none"> Bankrelaties en betalingsverkeer bij verschillende (buitenlandse) banken wat ongebruikelijk is in relatie tot de handelsactiviteiten Betalingen voor een voertuig worden door verschillende personen uitgevoerd Betalingen door derde partijen (niet afkomstig van de oorspronkelijke afnemer) Snel doorboeken van gelden Gebruik van hoge coupures (€ 200 en € 500) Snelle onverklaarbare omzetsijging Geen of beperkte vaste lasten, salarisbetalingen en/of overheadkosten
Producten en diensten	<ul style="list-style-type: none"> Onderneming verricht naast de in- en verkoop van auto's en/of schadeauto's ook andere sector gerelateerde bedrijfsactiviteiten Klant neemt verzekeringen af en neemt andere risico mitigerende maatregelen 	<ul style="list-style-type: none"> Verhandelen van luxe, exclusieve auto's Concentratierisico – omzet bij beperkt aantal klanten, resulterend in afhankelijkheid en volatiliteit Onderneming is actief in diverse sectoren die niet aan elkaar gerelateerd zijn (bv. zorg, schilderwerken)
Branche-organisaties	<ul style="list-style-type: none"> Lid van een branchevereniging en daarmee onderworpen aan de kwaliteitseisen en -controles van de brancheorganisatie en/of erkenningsinstanties Aangesloten bij een garageformule of fabrikant (agentuur, dealer etc.) 	<ul style="list-style-type: none"> Geen lid van een brancheorganisatie
Overig	<ul style="list-style-type: none"> Klant is coöperatief en reageert op proportionele en begrijpelijk uitgelegde informatie-verzoeken van de bank gerelateerd aan financiële economische criminaliteit 	<ul style="list-style-type: none"> Afnemers zijn niet verifieerbaar Omzet van de onderneming past niet bij de activiteiten en/of aantal FTE

- compliance beleid, procedures en controles.
- Geografische locatie van (operationele) activiteiten.
- Verwacht transactiegedrag, waaronder inkomende en uitgaande geldstromen, type transacties, omvang, frequentie, betrokken landen, valuta, tegenpartijen, etc.
- Voldoende informatie over de onderneming onder andere vindbaarheid in openbare bronnen, locatie, zichtbaarheid en aantoonbare professionaliteit van de onderneming.
- Transparantie ten aanzien van de bron van middelen.
- Verhouding tussen contante transacties en girale transacties past bij de specifieke brancheactiviteiten.
- Internationale activiteiten en transacties.
- Bekendheid met de (toekomstige) afnemers.

In deze context is het van belang op te merken dat banken op een risicogebaseerde wijze verschillende bronnen kunnen benutten voor het verkrijgen van klantgegevens en -informatie (externe bronnen, interne analyse en/of klantcontact). De voorkeursmethode is een combinatie van geautomatiseerde verbindingen met externe bronnen en interne analyses.

1.4 Risicobeoordeling

De eerder opgenomen risicoverlagende en risico-verhogende factoren kunnen door banken in overweging worden genomen tijdens het klantonderzoek. Deze risicofactoren dienen te worden

beoordeeld in de volledige context van de klant. Op deze manier worden de risico's op witwassen en terrorismefinanciering effectief beperkt en tegelijkertijd de toegang tot het betalingsverkeer voor bonafide klanten geborgd. De risicobeoordeling resulteert in een risicoprofiel van de klant op basis van het geheel van verschillende risicofactoren. Het besluit om een zakelijke relatie met een klant aan te gaan moet gebaseerd zijn op de mate waarin de risico's op witwassen en terrorismefinanciering kunnen worden beheerst.

Hieronder volgen een aantal voorbeelden van criteria die meegenomen kunnen worden bij het uitvoeren van het klantonderzoek in de automotive sector en bij het beoordelen van de verkregen informatie.

- Klant geeft een concrete gedocumenteerde verklaring voor alle contante en girale transacties waar bij banken vragen of onduidelijkheden over bestaan gerelateerd aan het verwacht transactieprofiel van de klant.
- Klant accepteert geen grote coupures (€ 200 en € 500).
- Klant kan aantonen dat bij grote contante bedragen van buiten de EU, aangifte is gedaan bij de bevoegde autoriteiten op basis van de verordening liquide middelen.
- Klant voert compliancebeleid voor de uitvoering van Wwft-verplichtingen.
- Klant maakt afspraak met afnemers dat (girale) derdenbetalingen niet worden toegestaan.

2 Impact

Voor klanten in de automotive sector waar zich risicoverhogende factoren voordoen, geldt dat banken de benodigde informatie bij de klant zullen uitvragen als externe bronnen en interne analyse niet toereikend zijn. Ook kan contact worden gezocht met een klant, om vast te stellen of er risicoverlagende elementen aanwezig zijn of worden toegepast. Door focus op de relevante risicofactoren kan een informatieverzoek proportioneel worden afgestemd op het niveau van de potentiële risico's op witwassen en terrorismefinanciering. Bovendien is een gerichte risico-gebaseerde aanpak essentieel om onnodige informatieverzoeken aan de klant te voorkomen en de toegang tot het betalingsverkeer te borgen. Ook het gebruik van informatie uit openbare bronnen en het analyseren van bestaand klanten transactiegedrag kan de administratieve last voor klanten verlagen.

Overcompliance en onnodige de-risking moeten worden voorkomen. Banken kunnen de risicofactoren die in deze Sector Standaard worden beschreven implementeren in hun beleid, procedures en controles. Hierdoor kunnen de relevante risico's op witwassen en het financieren van terrorisme effectief worden beheerst en wordt tegelijkertijd geborgd dat het uitvoeren van het klantonderzoek niet resulteert in een algehele weigering of beëindiging van zakelijke relaties binnen een volledige sector.

3 Use cases

Let op, de voorbeelden die hierna volgen zijn bedoeld om de praktische toepassing van deze Sector Standaard te illustreren en zijn niet uitputtend.

Groot autobedrijf

Voorbeeld

Een groot autobedrijf met verschillende vestigingen in Nederland opent een bankrekening voor een nieuwe vestiging. Het autobedrijf is lid van de brancheorganisatie en hanteert een actief sanctie- en anti-witwasbeleid. Daarnaast heeft het bedrijf een compliance officer.

Industry Baseline

- De bank raadpleegt openbare bronnen en, indien beschikbaar, interne informatie over de klant en transacties.
- Een informatieverzoek aan de klant is gericht op informatie die relevant is voor de specifieke geïdentificeerde risico's, zoals bijvoorbeeld facturen.
- Lidmaatschap van een brancheorganisatie wordt beschouwd als risicoverlagend.
- Een positief trackrecord wordt beschouwd als een risicoverlagende factor.
- De klant voert actief een sanctie en anti-witwasbeleid uit en beschikt over een compliance officer. Beide zijn risicoverlagende factoren.
- Op basis van het verwachte transactiegedrag vindt voortdurende monitoring plaats.

Klein autobedrijf

Voorbeeld

Een klein autobedrijf importeert een groot aantal auto's uit het buitenland via tussenpersonen. Het autobedrijf neemt contant geld op om deze tussenpersonen te betalen. Het autobedrijf is lid van de brancheorganisatie.

Industry Baseline

- De bank raadpleegt openbare bronnen en, indien beschikbaar, interne informatie over de klant en de transacties.
- De klant zet zich in om zoveel mogelijk giraal te betalen en laat zich proactief voorlichten wat de opties zijn.
- Een informatieverzoek aan de klant is gericht op informatie die relevant is voor de specifieke geïdentificeerde risico's, bijvoorbeeld facturen en het eigen onderzoek door de klant naar de tussenpersonen.
- Lidmaatschap van een brancheorganisatie wordt beschouwd als risicoverlagend.
- De klant wordt gevraagd om verklaringen en documentatie met betrekking tot de transacties.
- Op basis van het verwachte transactiegedrag vindt voortdurende monitoring plaats.

Handelaar in schadevoertuigen actief in de EU

Voorbeeld

Een handelaar in schadevoertuigen exporteert deze naar diverse Europese landen en ontvangt een deel van de betalingen contant. De handelaar is lid van de brancheorganisatie en het percentage contante betalingen is gebruikelijk voor deze activiteit.

Industry Baseline

- De bank raadpleegt openbare bronnen en, indien beschikbaar, interne informatie over de klant en de transacties.
- Een informatieverzoek aan de klant is gericht op informatie die relevant is voor de specifieke geïdentificeerde risico's, bijvoorbeeld facturen en het onderzoek door de klant naar de zakenpartners (bijvoorbeeld i.v.m. naleving van de Sanctiewet).
- Lidmaatschap van een brancheorganisatie wordt beschouwd als risicoverlagend.
- Verhouding tussen contante en girale transacties is plausibel.
- De klant wordt gevraagd om verklaringen en documentatie met betrekking tot de transacties.
- Op basis van het verwachte transactiegedrag vindt voortdurende monitoring plaats.

Handelaar in trucks, trailers en machines die wereldwijd zaken doet waaronder in hoog risico landen

Voorbeeld

Een handelaar in trucks, trailers en machines exporteert deze wereldwijd naar diverse landen, voornamelijk in Afrika. > 50% van de betalingen zijn contant, waaronder ook in € 200 en € 500 coupures. De handelaar is lid van de brancheorganisatie.

Industry Baseline

- De bank raadpleegt openbare bronnen en, indien beschikbaar, interne informatie over de klant en de transacties.
- Een informatieverzoek aan de klant is gericht op informatie die relevant is voor de specifieke geïdentificeerde risico's, bijvoorbeeld facturen en het eigen onderzoek door de klant naar de zakenpartners.
- Lidmaatschap van een brancheorganisatie wordt beschouwd als risicoverlagend.
- De klant wordt gevraagd om verklaringen en indien nodig documentatie over contante transacties en grote coupures.
- Aangifte bij de douane van contante gelden > € 10k worden opgevraagd.
- Op basis van het verwachte transactiegedrag vindt voortdurende monitoring plaats.

Autohandelaar in het hogere segment

Voorbeeld

Een handelaar in het hogere segment met een gemiddelde cataloguswaarde van > € 150k, koopt en verkoopt deze auto's bij en aan tegenpartijen die niet verifieerbaar zijn. Het bedrijf is recent opgericht en er is geen winstmarge zichtbaar. Tegenpartijen zijn veelal gevestigd in hoog risico landen.

Industry Baseline

- De bank raadpleegt openbare bronnen en, indien beschikbaar, interne informatie over de klant en de transacties.
- Een informatieverzoek aan de klant is gericht op informatie die relevant is voor de specifieke geïdentificeerde risico's, bijvoorbeeld facturen en het onderzoek door de klant naar de zakenpartners (bijvoorbeeld i.v.m. naleving van de Sanctiewet).
- Lidmaatschap van een brancheorganisatie wordt beschouwd als risicoverlagend.
- De klant wordt gevraagd om verklaringen en indien nodig documentatie over transacties, het business model en KYC/CDD beleid en procedures.
- Op basis van het verwachte transactiegedrag vindt voortdurende monitoring plaats.

Context

Het regelgevend kader

De regelgeving die van toepassing is op dit onderwerp is te vinden in de relevante delen van de toepasselijke wetten, regelgeving en richtlijnen van verschillende autoriteiten, zoals: de FATF, de EBA, het ministerie van Financiën en DNB. Hieronder volgt een overzicht van het huidige relevante regelgevende kader met betrekking tot de automotive sector.

- **Herziene 4AMLD bijlage III**

“Hierna volgt een niet-limitatieve lijst van factoren en soorten bewijs van potentieel hoger risico bedoeld in artikel 18, lid 3:

1. Cliëntgebonden risicofactoren:

(e) bedrijven waar veel geldverkeer in contanten plaatsvindt.”

- **Verordening (EU) 2018/1672 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2018 betreffende de controle van liquide middelen die de Unie binnenkomen of verlaten , artikel 3(1)**

“Vervoerders die de Unie binnenkomen of verlaten, en liquide middelen ter waarde van 10.000 EUR of meer bij zich dragen, moeten die liquide middelen aangeven bij de bevoegde autoriteiten van de lidstaat via welke zij de Unie binnenkomen of verlaten, en hen deze voor controle ter beschikking stellen.”

Artikel 2 sub 1(h)

“Vervoerder”: een natuurlijke persoon die de Unie binnenkomt of verlaat en liquide middelen persoonlijk bij zich draagt dan wel meevoert in zijn bagage of in zijn vervoermiddel.”

- **EBA Risk Factor Guidelines, richtsnoer 9: sectorale richtsnoer voor retailbanken**

“9.6. De volgende factoren kunnen bijdragen tot een hoger risico:

a) De aard van de cliënt, bijvoorbeeld:

i. De klant is een onderneming waar veel geldverkeer in contanten plaatsvindt.”

- **Wwft artikel 8(1)**

“Een instelling verricht, in aanvulling op artikel 3, tweede tot en met vierde lid, verscherpt cliëntenonderzoek in ten minste de volgende gevallen:

a. indien de zakelijke relatie of transactie naar haar aard een hoger risico op witwassen of financieren van terrorisme met zich brengt.”

- **Wwft artikelen 1a(4i) en 1a(4j)**

Handelaren in deze sector vallen onder de werking van de Wwft als de betaling van de goederen plaatsvindt met €10.000 of meer in contanten. Ook iemand die beroeps- of bedrijfsmatig bemiddelt bij het tot stand brengen en het sluiten van overeenkomsten inzake koop en verkoop van voertuigen, wordt aangemerkt als een instelling voor de Wwft.

Wanneer een handelaar of bemiddelaar onder de Wwft valt, moet deze ook een Wwft-risico-

beleid hebben alsmede gedragslijnen, procedures en maatregelen te beschikken om de risico's op witwassen en financieren van terrorisme te beperken en effectief te beheersen, inclusief het uitvoeren van het cliëntenonderzoek (bij handelaren indien er € 10.000 of meer contant wordt betaald).

Relatie tussen ‘DNB Q&As en Good Practices Wwft’ en ‘NVB Sector Standaard’

DNB heeft als doel organisaties waarop zij toezicht houdt inzicht te geven in haar beleidspraktijk door bijvoorbeeld een interpretatie van wettelijke toezichtregels te geven (Q&A), evenals voorbeelden van manieren waarop aan de wettelijke toezichtregels kan worden voldaan (Good Practices). Het is hierbij belangrijk op te merken dat noch de Q&As, noch de Good Practices van DNB juridisch bindend zijn.

De NVB Sector Standaard, beschrijft de toepassing en uitvoering van de risicogebaseerde aanpak in meer detail. Daarnaast geeft de Sector Standaard meer praktische voorbeelden van risicofactoren en maatregelen voor verschillende scenario's.

© September 2024

Nederlandse Vereniging van Banken
Gustav Mahlerplein 29-35
1082 MS Amsterdam
www.nvb.nl